

ID 01

Trajnostno gospodarjenje z kamnitimi agregati

DR. SLAVKO V. ŠOLAR¹, ANA BURGER¹

¹ *Geološki zavod Slovenije, Dimičeva ulica 14, LJUBLJANA*
slavko.solar@geo-zs.si, ana.burger@geo-zs.si

POVZETEK

Mineralne surovine – kamni agregati (tehnični kamen, pesek in prod) – so v državah jugovzhodne Evrope (JVE), tudi v Sloveniji, precej razširjene. Oskrba z njimi ni usklajena, dostop do nahajališč je zelo otežen, poleg tega težave predstavljajo nezakoniti ter okoljsko in tehnično nepravilno oblikovani kamnolomi, nesanišana in nereaktivirana območja odkopavanja, premajhen delež recikliranih kamnih agregatov in nasprotovanje lokalne skupnosti. Zadovoljitev potreb povpraševanja zahteva učinkovito in vzdržno oskrbovalno verigo (planiranje, izkoriščanje, transport, uporabo in recikliranje) in družbeno sprejemljivo ter okolju prijazno pridobivanje. S tem se lahko prepreči nasprotovanje prebivalcev pridobivanju ter zastajanje pri oskrbovanju in omejevanje razvoja.

Z zgoraj omenjenimi vprašanji in odgovori se ukvarja 14 partnerjev projekta Trajnostno gospodarjenje s kamniti agregati (Sustainable Aggregates Resource Management - SARMa) pod vodstvom Geološkega zavoda Slovenije v okviru programa Jugovzhodna Evropa, evropske kohezijske politike. Glavni cilji projekta so: na treh ravneh razviti skupen pristop k vzdržnemu gospodarjenju s kamniti agregati (SARM) in k vzdržni oskrbi iz več virov (SSM), da bi zagotovili učinkovito in varno oskrbovanje v jugovzhodni Evropi. Na lokalni ravni se dejavnosti osredotočajo na okolju prijazno pridobivanje s pomočjo dobre prakse, z zmanjševanjem nezakonitega pridobivanja in z zmanjševanjem uporabe primarnih kamnih agregatov ter z njihovim recikliranjem. Na regionalni/nacionalni ravni dejavnosti ustvarjajo ogrodja za učinkovito gospodarjenje, definirajo vzdržno oskrbo iz več virov in svetujejo, kako tako oskrbo združiti z načrtovanjem in zakonodajo. Dejavnosti na meddržavni ravni se osredotočajo na usklajevanje ustreznih politik in zakonodaje znotraj jugovzhodne Evrope, na prenos informacij in na informacijsko infrastrukturo za kamene agregate. Predstavili bomo delne rezultate projekta SARMa, ki se bo končal v drugi polovici leta 2011.

Ključne besede: kamni agregati, gospodarjenje, oskrba, trajnost, Jugovzhodna Evropa